

هو الحکیر الخلیف

خردنامه صدر

فصلنامه علمی - پژوهشی فلسفه اسلامی

سال ۲۳، شماره ۳، پیاپی ۹۱

بهار ۱۳۹۷

صاحب امتیاز: بنیاد حکمت اسلامی صدرا

مدیر مسئول و سردبیر: آیت الله سید محمد خامنه ای

هیئت تحریریه

آیت الله سید محمد خامنه ای..... رئیس بنیاد حکمت اسلامی صدرا

دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی..... استاد دانشگاه تهران

دکتر احمد احمدی..... استاد دانشگاه تهران

دکتر غلامرضا اعوانی..... استاد دانشگاه شهید بهشتی

دکتر رضا داوری اردکانی..... استاد دانشگاه تهران

دکتر کریم مجتهدی..... استاد دانشگاه تهران

دکتر سید مصطفی محقق داماد..... استاد دانشگاه شهید بهشتی

دکتر مقصود محمدی..... دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی، کرج

ویراستار..... دکتر مقصود محمدی

مدیر اجرایی..... مهدی سلطانی گازار

مترجم انگلیسی..... دکتر رؤیا خوئی

ویراستار انگلیسی..... دکتر علی نقی باقرشاهی

شاپا: ۰۸۷۴ - ۱۵۶۰

نشانی: تهران، بزرگراه رسالت، روبروی مصلا، مجتمع

امام خمینی (ره)، ساختمان ۱۲، بنیاد حکمت اسلامی صدرا

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۶۹۱۹

دورنگار: ۸۸۴۹۳۸۰۳

تلفن: (مقالات) ۸۸۱۵۳۲۲۱

(اشتراک و فروش) ۸۸۱۵۳۵۹۴

پست الکترونیک: siprin@mullasadra.org

پایگاه اینترنتی: kherad.mullasadra.org

چاپخانه: نقره آبی

فهرست مطالب

سرمقاله..... ۳

تشکیک خاصی وجود از دیدگاه آقا علی مدرس و تفاوت آن با

سایر انواع تشکیک خاصی..... ۵

دکتر سید شهریار کمالی سبزواری

تحلیل کارآمدی نظریه وضع الفاظ برای ارواح معانی..... ۲۳

دکتر عبدالله میراحمدی، دکتر مونا امانی پور

بررسی تطبیقی مبانی فلسفی ابن سینا و ملاصدرا در ارتباط با تکامل

برزخی بر اساس متون دینی..... ۳۹

امینه احمدی، دکتر سید صدرالدین طاهری

بررسی منطق أسفار اربعه ملاصدرا و استفاده از آن برای ارائه

الگوی فراگیر و نوین در تبیین مراحل اندیشه عقلانی..... ۵۵

ابراهیم خانی، دکتر مجید صادقی حسن آبادی، دکتر مهدی

امامی جمعه

ترسیم الگوی مدیریت سازمانی بر اساس تعامل نفس و قوا..... ۷۵

دکتر مصطفی عزیزی علویجه، دکتر سید احسان رفیعی

علوی

رتبه بندی وجودی حواس ظاهری بر مبنای حکمت متعالیه..... ۹۳

دکتر فروغ السادات رحیم پور، جمال احمدی

تبیین تحلیلی موضوع حرکت از دیدگاه ملاصدرا

و نوصدرایبان..... ۱۰۷

زینب نادی، دکتر مهدی نجفی افرا

۱. بنابر تأییدیه شماره ۳/۱۳۷۰۸۵ مورخه ۹۱/۰۷/۰۲ از

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، خردنامه صدرا دارای

درجه علمی - پژوهشی است.

۲. خردنامه صدرا در پایگاه های زیر نمایه میشود:

- پایگاه مجلات تخصصی فلسفه جهان؛

Philosopher's Index

- پایگاه استنادی علوم اسلامی؛ ISC

- پایگاه مجلات تخصصی نور؛ Noormags

- بانک اطلاعات نشریات کشور؛ Magiran

راهنمای تدوین مقاله

- خردنامه صدرا بطور تخصصی فقط مقالاتی را که مربوط به حوزه فلسفه و علوم عقلی، مستدل و مستند به منابع معتبر باشد، برای چاپ میپذیرد.
- مقالات ارسالی باید مبتنی بر تحقیق و حاوی نکته‌ی بدیع و ابتکاری باشد، از نظم و انسجام منطقی لازم برخوردار باشد و اصول نگارش و اصالت زبان فارسی در آن بدقت رعایت شود.
- مقالات باید دارای چکیده (حدود ده سطر) و کلیدواژگان (حداکثر ده واژه) بوده و چکیده و کلیدواژگان انگلیسی نیز به آن ضمیمه شده باشد.
- لطفاً در ابتدای مقاله، عنوان مقاله، نام نویسنده، رتبه علمی و محل فعالیت (هرکدام بدو زبان فارسی و انگلیسی) و نیز نشانی بصورت دقیق در برگه‌ی جداگانه ذکر گردد.
- چنانچه مقاله برگرفته از پایان‌نامه یا طرح پژوهشی باشد یادآوری آن در ابتدای مقاله الزامی است.
- مقالات به رایانامه (ایمیل) مجله ارسال گردد. حتماً مرقوم شود «مربوط به خردنامه صدرا».
- رعایت اصول نشانه‌گذاری و ذکر نامهای غیرفارسی بزبان اصلی و نیز برجسته کردن نقل قولها ضروری است.
- مقالات ارسالی نباید قبلاً در جایی بچاپ رسیده باشد و ارسال آن نیز برای خردنامه صدرا تعهدی نسبت به چاپ ایجاد نمیکند اما خردنامه از حق تجدید چاپ و نیز نشر مقالاتی که پس از داوری دقیق و تأیید هیئت تحریریه بچاپ برسد، بصورت‌های رایج دیگر بزبان فارسی و دیگر زبانها برخوردار خواهد بود.
- مقالات ارسال شده بهیچ وجه مسترد نخواهد شد.
- خردنامه صدرا در ویرایش مطالب با حفظ محتوا و مفاد آزاد است.
- مسئولیت محتوا و مضمون مقالات بعهده مؤلف است و چاپ آن در این فصلنامه تنها برای عرضه و تلاقی افکار است و دلیل بر تأیید آن نیست.
- ارجاع به آثار ملاصدرا باید منطبق بر چاپ بنیاد حکمت اسلامی صدرا باشد.

شیوه ارجاعات

- ارجاعات در خردنامه صدرا بصورت پاورقی است؛ با ذکر نام خانوادگی نویسنده، نام کتاب، شماره جلد، شماره صفحه.
- در مواردی که بلافاصله به منبع قبلی ارجاع داده شود از کلمه همان و شماره صفحه و در صورتی که شماره صفحه نیز یکی باشد از واژه همانجا استفاده شود.
 - در مورد مجلات و مجموعه مقالات عنوان مقاله ذکر گردد.
 - در ارجاع به منابع غیرفارسی، عنوان اصلی کتاب ذکر شود. بجای واژه‌های همان و همانجانب نیز بترتیب از علامتهای *ibid* و *idem* (بصورت ایتالیک) استفاده شود.
 - در فهرست منابع، مشخصات کامل کتاب‌شناسی هر منبع بصورت زیر فهرست گردد:
— کتابها: نام خانوادگی مولف، نام مولف. عنوان کتاب (بصورت سیاه و ایتالیک)، مترجم، محل نشر، ناشر، سال نشر.
مثال: مطهری، مرتضی، مسئله شناخت، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۸۰.
— مجلات: نام خانوادگی مولف، نام مولف. «عنوان مقاله» (داخل گیومه)، نام مجله (بصورت سیاه و ایتالیک) سال، شماره مجله، سال نشر.
مثال: اعوانی، غلامرضا. «چرا ملاصدرا را صدرالمتألهین نامیده‌اند؟»، خردنامه صدرا، ۲، ۱۱، ۱۳۸۴.
— مجموعه مقالات: نام خانوادگی مولف، نام مولف، «عنوان مقاله» (داخل گیومه)، عنوان کتاب (بصورت سیاه و ایتالیک)، گردآورنده یا ویراستار، محل نشر، ناشر، سال نشر.
مثال: ابراهیمی دینانی، غلامحسین، «جایگاه ملاصدرا در فرهنگ علوم عقلی»، مکتب ملاصدرا و فلسفه‌های غربی، زیر نظر سیدمحمد خامنه‌ای، تهران، بنیاد حکمت اسلامی صدرا، ۱۳۸۵.
— در مورد منابع غیر فارسی نیز بهمین شیوه عمل شود.

چندی پیش دانشگاه علوم پزشکی شهر آنکارا پایتخت ترکیه، پیروی از سیاستهای نادرست حکومتی و فقر فرهنگی ناشی از جدا شدن کشورشان از بدنه فرهنگ اسلامی، ضمن اقداماتی تبلیغاتی، ابن سینا را «حکیم ترک» و متعلق به ترکیه معرفی نموده و تندیس او را با همین اوصاف در مرکز آن دانشگاه نصب نموده و او را به ملت خود و دیگر ملل، حکیمی ترک معرفی کرد! و بر اساس خبرگزاری آن کشور، با همکاری سفارتخانه‌ها و نهادهای بین‌المللی قرار است در مرداد امسال آئین بزرگداشتی برای ابن سینا در مساجد و در دو یست کشور برگزار کند!

با کمال تأسف و تعجب، این اقدام دولت ترکیه درباره مردی از حکمای ایرانی اصیل انجام شده است که تولدش در خراسان بزرگ و در بخارا سرزمین تحت سلطه و حکومت رسمی ایران بوده و همه عمرش را در ایران، ری و همدان و... گذرانده و ضمن آموزش و نشر حکمت (شامل فلسفه و عرفان و منطق و ریاضیات و پزشکی و نجوم و دهها دانش دیگر مرسوم آن زمان) در برخی حکومت‌های شیعی ایرانی نقش وزارت و سهمی در حکومت داشته و حکومت آنان را به حکمت و اخلاق عملی می‌آمیخته است.

پیش از آن، درباره جلال‌الدین مولوی خراسانی نیز که سرنوشت، مزار او را در سرزمینی گذاشته که روزی جزئی از پیکره ایران شناخته میشد و زبان و گویش فارسی داشت، همین اقدام انجام شد و او را ترک زبان و جزو ملت «تورک» معرفی کردند و کوشیدند که سنت سماع مرسوم صوفیان ایرانی را فرهنگی ترکی و بومی معرفی کنند تا شاید بدینوسیله فقر فرهنگی تاریخی خود را پوشیده

و بدینگونه از راه سرقت مواریث تاریخی ملل دیگر سر را بسر فرازی بالا آورند!

بنیاد حکمت اسلامی صدرا و همه مراکز دلسوز ایران و ایرانشناسی، این اقدام اخیر دولت ترکیه را همچون اقدام پیشین آن محکوم و تقبیح میکند و از مسئولین کشور میخواهد که در اینباره عکس العمل مناسب و مؤثر انجام دهند. البته در بررسی و تحلیل تکرار چنین رویدادها، باید عوامل آنرا نیز بررسی کرد.

یکی از عوامل چنین وقایع شوم، ضعف بینش و مدیریت دولتهای پس از انقلاب و پیش از آن است که سبب تجری ملل همسایه شده و هر یک بقدر همت خود مواریث تاریخی ما را بسرقت میبرند؛ چه مسلم است که ضعف صاحبخانه سبب جرئت همسایه میشود. در کشوری که از ابن سینا که حکیم و فیلسوفی بیمانند در تاریخ بوده و در همه دانشهای زمان خود حتی ریاضیات و نجوم و فیزیک و پزشکی استاد زمان و معلم ملتهاست - فقط به دانش پزشکی او بسنده میکند و رسماً او را به ملت خود و ملل جهان، یک پزشک قاروره بدست معرفی مینماید و حتی تصویر ابن سینا را طبق گزارش از روی دفاتر بیمه بر میدارند، چه انتظاری بیش از این هست که او را دیگران ترک بدانند و بسا بعدها غوری و مغول و حتی همچنانکه عربها خیام را عرب دانستند، ابن سینا را نیز بدلالی مضحک، عرب معرفی کنند.

میراثهای فرهنگی و داشتن تاریخ درخشان و سابقه بیشتر در تمدنسازی و صدور آن به جهان، منشأ عزت و عظمت ملتهاست که باید آنرا شناخت و از آن حراست کرد و ملت ایران بحق و بحکم تاریخ، دارای این عزت و عظمت ملی است، بشرط آنکه مدیران مملکت قدر بدانند و بر مسند شایسته بنشانند. و کسانی که بسبب فقر تاریخی دست به سرقت مواریث و تاریخ دیگران میزنند باید آگاه باشند که بار بودن و پوشیدن لباس غیر بحرام، یعنی سرقت مواریث ملت ایران، نمیتوان به عزت ملی و تاریخ درخشان رسید که بالعکس، ضعف و فرودستی تاریخی آن ملت را بر ملا میسازد و فصاحت آور است.